

Anna's Hoeve

Broedvogelinventarisatie 2025

Vogelwerkgroep Het Gooi en Omstreken
Rapportnummer 338
Doortje van Dijk

Broedvogelinventarisatie Anna's Hoeve 2025

VWG rapportnummer: 338
Auteur: Doortje van Dijk
E-mail: doortje@doortje.nl

Omslagfoto:
Anna's Hoeve, Bergvijver, 29 maart 2025
Doortje van Dijk

De inventarisatie is uitgevoerd
op verzoek van het Goois
Natuurreservaat

<https://gnr.nl/>

Contactpersoon
John Didden

didderen@gnr.nl

Bij het inventariseren is de BMP
methode (Broedvogel Monitoring
Project) van Sovon gevolgd

<https://sovon.nl/bmp>

Teamleider monitoring
Jan-Willem Vergeer

jan-willem.vergeer@sovon.nl

De inventarisatie door de Werkgroep
Broedvogelinventarisaties van
de Vogelwerkgroep Het Gooi en
Omstreken

[https://vwggooi.nl/index.php/
werkgroep-broedvogelinventarisaties/](https://vwggooi.nl/index.php/werkgroep-broedvogelinventarisaties/)

Inventarisatieteam
Guido Band
Juun de Boer
Marcia Bijleveld
Doortje van Dijk
Han Dijkers
Andreas Grunwald
Wobbe Kijlstra
Nancy Koster
Rien Rense
Wouter Rohde
Hedwig Schoorlemmer

broedvogels@vwggooi.nl

© 2025 - Vogelwerkgroep Het Gooi en Omstreken
Overname van gegevens is alleen toegestaan met bronvermelding en na
schriftelijke toestemming van de Vogelwerkgroep Het Gooi en Omstreken

INHOUD

1. Inleiding	5
2. Samenvatting.....	5
3. Terreinbeschrijving	7
4. Beheer	9
5. Werkwijze	11
6. Resultaten	13
7. Meten is weten	14
8. Weten is meten	15
9. Waarnemen is goed, controle is beter.	16
10. Conclusies en aanbevelingen.....	17

BIJLAGEN

Bijlage 1 - Resultaten per soort	20
Bijlage 2 - Waarnemingen per ronde.....	73
Bijlage 3 - Ecologische verbindingzones.....	76
Bijlage 4 - Kaart effect snelwegen op broeddichtheid	77
Bijlage 5 - Geraadpleegde bronnen	78

Anna's Hoeve, Bergvijver, 19 mei 2025
Doortje van Dijk

03-02-1945

RAF luchtfoto

ANNA'S HOEVE

klein gebied, groot verhaal

Anna's Hoeve (klein gebied, groot verhaal) is de titel van het boekje dat in 2004 werd uitgebracht ter ere van het twintigjarig jubileum van de Vereniging tot Behoud van Anna's Hoeve en omgeving. Eenentwintig jaar later slaat de ondertitel nog steeds de spijker op z'n kop. Want in dit kleine gebied is veel gebeurd. Verschillende eigenaren veranderden rond 1850 de 'woeste gronden' (zandverstuivingen en heide in de Middeleeuwen) in bos- en landbouwgebieden. De gemeente Hilversum liet hier in 1939 in het kader van de werkverschaffing de 'Berg' aanleggen en vijvers graven. Gemeentearchitect Dudok had een ontwerp gemaakt voor een parkachtig landschap dat vooral als recreatiegebied zou dienen. Tijdens de Tweede Wereldoorlog zijn alle aangeplante bomen met wortel en al gerooid.

Het gebied Anna's Hoeve is op verzoek van het Goois Natuurreservaat (GNR) voor het eerst in 2021 door de Vogelwerkgroep Het Gooi en Omstreken (VWG) geïnventariseerd. De uitkomsten van deze inventarisatie zijn te lezen in het door Rien Rense geschreven rapport (nummer 300) 'Broedvogelinventarisatie Anna's Hoeve 2021'. Daarin valt te lezen dat er was begonnen met de volgende, misschien wel meest ingrijpende, veranderingen in Anna's Hoeve: de aanleg van de HOV-busbaan en natuurbrug voor de 'verbinding Groene Schakel'.

Voor dit rapport (nummer 338) zijn net zoals in 2021 met behulp van de Sovon-methode voor broedvogelonderzoek de territoria geteld van de in 2025 in Anna's Hoeve voorkomende broedvogels. De BMP-cijfers van beide jaren worden met elkaar vergeleken. Op de territorium-kaarten worden per soort (indien aanwezig) opmerkelijke verschillen tussen 2021 en 2025 aangegeven en kort toegelicht.

2. Samenvatting

In 2025 werden in Anna's Hoeve 67 vogelsoorten waargenomen, waarvan 53 soorten bij elkaar 334 territoria bezetten. Er werden tijdens 10 bezoeken door 10 waarnemers 1453 waarnemingen gedaan.

Soorten die in 2021 wél werden waargenomen, maar dit jaar niet zijn: Appelvink; Bosrietzanger, Dodaars, Grauwe Vliegenvanger, Koekoek, Tuinfluiter en Zwarte Mees.

Soorten die in 2021 niet werden waargenomen zijn: Boomvalk, Grasmus, Groenling, IJsvogel, Kleine Karekiet, Sperwer, Turkse Tortel, Witte Kwikstaart en Zwarte Specht.

Opvallende groei in territoria was er bij de Fitis (5 in 2021 en 10 in 2025) en de Winterkoning (17 in 2021 en 27 in 2025).

Significante daling in territoria was er bij de Goudhaan (6 in 2021 en 1 in 2025) en Zwartkop (27 in 2021 en 17 in 2025).

Tijdens de oorlog zijn alle aangeplante bomen met wortel en al gerooid. Daardoor lijken het wel kleine bomkraters.

3. Terreinbeschrijving

Locatie: Hilversum en Laren
 Grootte: 46 hectare
 Activiteiten: honden, wandelen
 Landschappen: heide, bos, water

Natuur- en recreatiegebied ontworpen door architect Dudok. Aangelegd in de jaren dertig van de vorige eeuw met als letterlijk hoogtepunt een uitzichtheuvel. Met prachtige vijverpartijen onder fotogenieke houten bruggen. Anna's Hoeve heeft grote veranderingen ondergaan door de aanleg van een busbaan, een natuurbrug en afschermende grondwallen. Ook is de Weg over Anna's Hoeve verplaatst.

Het hele jaar mogen honden hier loslopen (mits onder appel), met uitzondering van de rustgebieden: deze zijn niet toegankelijk voor publiek. En ten oosten van de Berg van Anna's Hoeve is er een begrazingsgebied, daar moet de hond aan de lijn.

Bron: <https://gnr.nl/gebieden/annas-hoeve/>

Het landschapsbeeld wordt bepaald door waterpartijen die met elkaar in verbinding staan, diverse hogere en lagere bergjes, speelweides en bosvakken met een verscheidenheid aan boomsoorten, waaronder percelen met naaldbos. In het meest oostelijke deel ontbreken de waterpartijen. Hier wordt het landschap bepaald door een bos van afwisselend loof- en naaldbomen, een schraal grasland, een poel en een heideveld. De A27 doorsnijdt daar het gebied. Aan de zuidzijde wordt Anna's Hoeve begrensd door de spoorlijn Hilversum-Amersfoort.

Vooraf in het westelijk deel is veel recreatie: wandelen, honden uitlaten, spelen, vissen, mountainbiken, en in de winter sleeën vanaf de uitzichtheuvel. Honden mogen daar los. Het oostelijk deel is rustiger. In dit deel zijn heidevelden, waarvan een groot deel aan de westzijde van de snelweg afgesloten is voor het publiek.

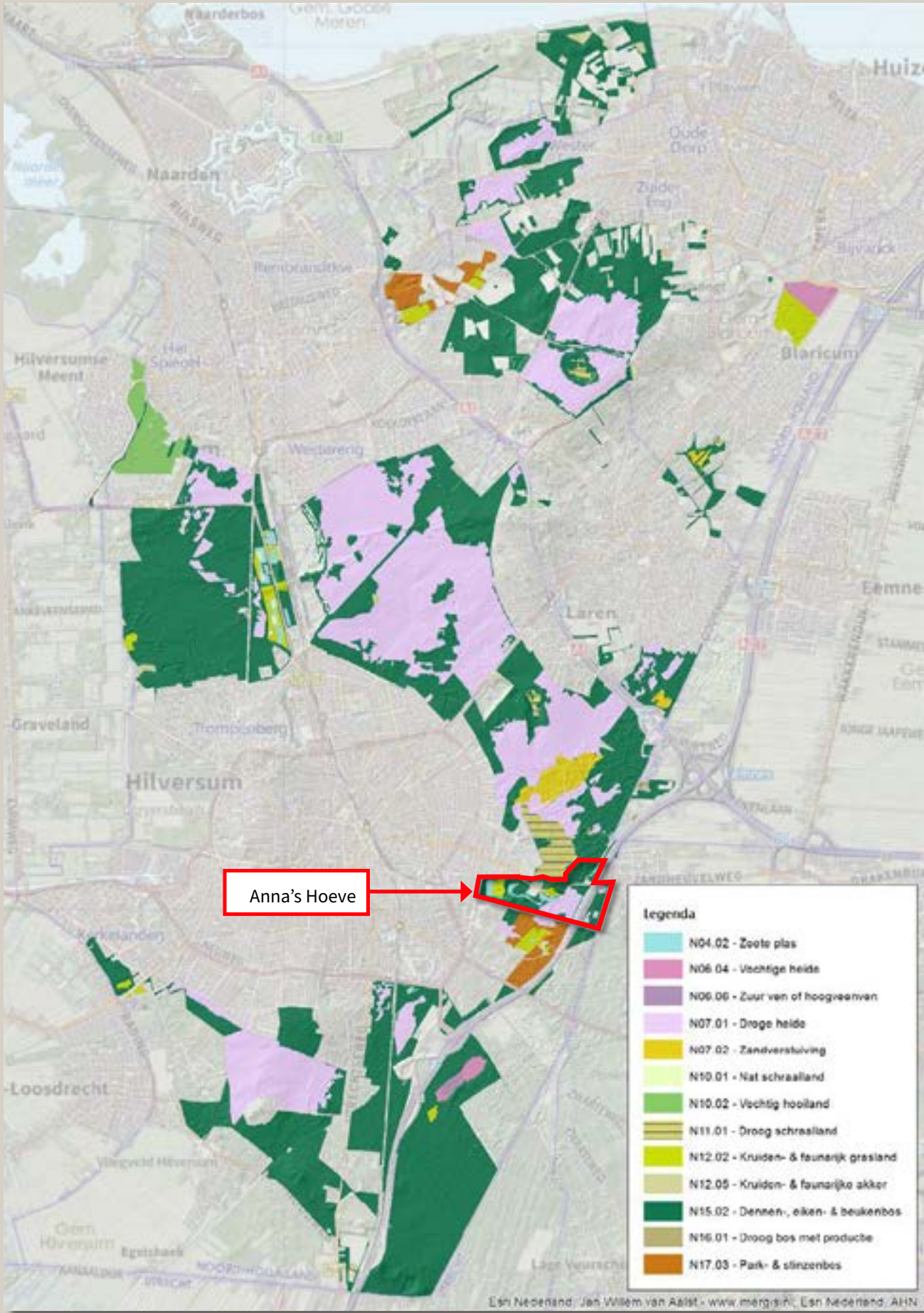
Het tracé van de aangelegde busbaan ligt aan de zuidzijde, dus op de Monnikenberg, langs de spoorlijn. Voor de A27 gaat de busbaan met een nieuw viaduct over de spoorlijn en dan verder door Anna's Hoeve aan de westkant langs de A27.

Als onderdeel van De Groene Schakel is voor de ecologische verbinding (zie bijlage 4 Ecologische verbindingen) van Anna's Hoeve naar landgoed de Monnikenberg een ecoduct over de spoorlijn gebouwd. Dit ecoduct ligt in het oostelijke deel. Door Anna's Hoeve wordt een open verbinding naar de centrale heidegebieden aangelegd. Op de Monnikenberg gaat de verbinding verder via een faunatunnel onder de A27 door richting Utrechtse Heuvelrug. De faunatunnel is enkele jaren geleden, bij de verbreding van de A27, aangelegd. Door Anna's Hoeve liep een autoweg. Deze 'Weg over Anna's Hoeve' is verlegd naar de randen van het gebied: aan de westkant langs de rand, waar nog een oud talud ligt voor de inmiddels gerealiseerde rondweg, en verder langs het spoor, onder het ecoduct en de A27 door en dan langs de A27 richting het viaduct in de A27 bij de Zandheuvelweg.

In aanvulling hierop wordt Anna's Hoeve voor een deel nieuw ingericht en hersteld. In het oostelijk deel is de verbinding en dit rustgebied is afgesloten voor publiek. De wandelpadenstructuur is aangepast bij de nieuwe situatie; met onder andere een vlonderpad door de bergvijver. Het parkeerterrein wordt verplaatst naar de rand en er is een nieuw fietspad aan de noordzijde. De wegen worden afgeschermd met een ongeveer 4 m hoge grondwal. De 'bergen' zijn landschappelijk hersteld.

Ten tijde van de inventarisatie in 2021 waren de grondwerkzaamheden en bomenkap voor de nieuwe wegen en de aanloop naar het ecoduct al gestart. In 2025 zijn alle werkzaamheden afgerond en begint de natuur zich te herstellen.

Aan huidige situatie aangepaste tekst uit Rien Rense's rapport 300 2021 BMP Anna's Hoeve

2021 natuurbeheertypen kaart GNR uit beheervisie (Bron: Beheervisie Goois Natuurreservaat 2021)

4. Beheer

De basis voor de planning en invulling van het natuurbeheer bij het Goois Natuurreservaat wordt gevormd door de natuurbeheerplankaart van de provincie Noord-Holland. Op deze kaart is het Natuurnetwerk Nederland (NNN) begrensd. Nagenoeg alle natuurgebieden die vallen in het Goois Natuurreservaat zijn onderdeel van de NNN. Bij uitbreiding van het terreinbezit van het Goois Natuurreservaat, en wanneer de waarden daartoe aanleiding geven, worden ze bij de provincie voorgedragen als NNN. De gebieden binnen de NNN zijn ingedeeld in natuurbeheertypen. Deze natuurbeheertypen zijn afgebakende ecotopen met daaraan verbonden kwaliteitskenmerken en globale beheervorschriften. De beheertypenkaart vormt de basis voor de subsidieverlening vanuit het Subsidiestelsel Natuur en Landschap.

Natuurbeheertypen in het Goois Natuurreservaat

Naast bovenstaande beheertypen zijn er 46 poelen en diverse landschapselementen aanwezig zoals beeldbepalende lanen, houtwallen en singels. De beheerdoelen binnen het terreinbeheer van het Goois Natuurreservaat zijn direct gerelateerd aan de afbakening en kwaliteitskenmerken van de natuurbeheertypen. Door recente inrichting van verbindingzones of de aanwezigheid van kleinschalige afwijkende ecotopen binnen een groter beheertype (bijvoorbeeld kleinschalige zandverstuiving of vochtige heide binnen de droge heide) is de natuurbeheerplankaart niet altijd een actuele en/of gedetailleerde weergave van de situatie in het veld. Wanneer dit problemen oplevert bij de planning, uitvoering en evaluatie van ons beheer treden wij in overleg met de provincie Noord-Holland om de natuurbeheerplankaart aan te passen.

Bron: Beheervisie Gooi Natuurreservaat 2021

20251030 GNR natuurtypen Anna's Hoeve en Monnikenberg

Op de kaart staat een aantal vegetatievakken die ieder een eigen natuurbeheer vragen. In Anna's Hoeve zijn er de beheertypen *Natuurlijk bos* (s1) dat bestaat uit delen met grove dennen (heideontginningsbos), waarvan een gedeelte omgevormd wordt (s3), wat meer *open* (en gemengd) *bos* (s2). Als schuil- en verblijfplaats zijn er takkenrillen en stobben in het gebied geplaatst. De 'zoete plas en poelen' (s23) bestaat uit de met elkaar verbonden vijvers en een aantal losse poelen als 'stepping stones' voor waterdieren zoals reptielen en amfibieën. *Open heide* (s9) en *boomheide* (s11) voor het heidebeheer. *Nat schraalland* (s15), *kruiden & faunairijk grasland* (s18).

Ladies Only, viaduct A27, 12 april 2025
Doortje van Dijk

5. Werkwijze

De inventarisatie is uitgevoerd volgens de Sovon-methodiek voor broedvogelonderzoek met behulp van de SOVON-app AVI-map. Met minimaal 2 waarnemers per bezoek (zie Tabel 1) worden op een smartphone op gehoor en op zicht de vogels op een digitale kaart genoteerd. Bij het invoeren wordt per waarneming een broedcode toegekend. Er werden verschillende routes gelopen. De tellers komen ook in het voor bezoekers afgesloten ‘stiltegebied’. Er wordt op twee verschillende plekken (voetbalvelden en crematorium) gestart om een zo volledig mogelijk beeld te krijgen. Tijdens de bezoeken worden ook de zoogdieren genoteerd.

Aan het eind van de inventarisatieronde worden de gegevens naar SOVON geüpload. Daar worden ze na afloop van de waarnemingsperiode geautomatiseerd verwerkt en de territoria van de broedvogels bepaald. Voor dit gebied is overleg geweest met de roofvogelwerkgroep (Hanneke Sevink) en de IJsvogelwerkgroep (Jelle Harder) en zijn er waarnemingen toegevoegd. Deze uitkomsten worden door de teamleider monitoring van Sovon (Jan-Willem Vergeer) en de gebiedscoördinator (Doortje van Dijk) van de vogelwerkgroep bestudeerd, besproken en daar waar nodig aangepast.

Tabel 1
Bezoeken en tellers BMP 2025 Anna’s Hoeve

Datum	Tijdstip	Soorten	Aantal	Tellers	Opmerkingen
15-3	06:08 t/m 09:56	37	158	Marcia Bijleveld, Andreas Grunwald, Nancy Koster, Rien Rense	
29-3	05:41 t/m 09:24	36	204	Guido Band, Doortje van Dijk, Nancy Koster	
12-4	06:08 t/m 09:43	35	233	Doortje van Dijk, Nancy Koster, Hedwig Schoorlemmer	Route andersom gelopen. Laatste uur veel hardlopers en wandelaars met honden. 100% vrouwelijke tellers!*
26-4	05:40 t/m 09:05	37	206	Doortje van Dijk, Hedwig Schoorlemmer, Ilco van Woersem	
10-5	05:16 t/m 09:03	42	198	Juun de Boer, Doortje van Dijk, Wobbe Kijlstra	
24-5	04:55 t/m 09:16	42	208	Marcia Bijleveld, Doortje van Dijk, Andreas Grunwald	Start bij crematorium.
6-6	04:44 t/m 07:07	27	100	Doortje van Dijk, Wouter Rohde	
13-6	20:15 t/m 21:49	19	57	Doortje van Dijk, Hedwig Schoorlemmer	Avondbezoek
21-6	06:04 t/m 08:41	30	124	Marcia Bijleveld, Doortje van Dijk, Andreas Grunwald, Hedwig Schoorlemmer	In de Speelweide-vijver waren om 06.15 uur twee honden aan het zwemmen met een frisbee.
6-7	06:00 t/m 08:53	16	53	Doortje van Dijk, Hedwig Schoorlemmer, Ilco van Woersem	Start bij crematorium. Regenachtige ochtend. Vogels buiten broedperiode niet genoteerd. Exacte nestlocatie eerder waargenomen Boomvalk gevonden; staart broedende Boomvalk zichtbaar.
1-8	14:00 t/m 15:00	1	1	Doortje van Dijk	Bezoek om door Roofvogelwerkgroep aangegeven locatie sperwernest vast te leggen

* Bij Sovon is het percentage vrouwelijke tellers is 23% in 2024, bij de VWG 27,27% in 2025. Bij het waarnemersteam van Anna’s Hoeve is dit 33,33% en op zaterdag **12 april zelfs 100%**. Net als Dianne Nijland hoop ik tot 2050 te hoeven te wachten vóórdat dit 50% is.

Veldkaart (07-12-2025 Sovon BMP) 64754_Annas_Hoeve_Hilversum (verouderd)

6. Resultaten

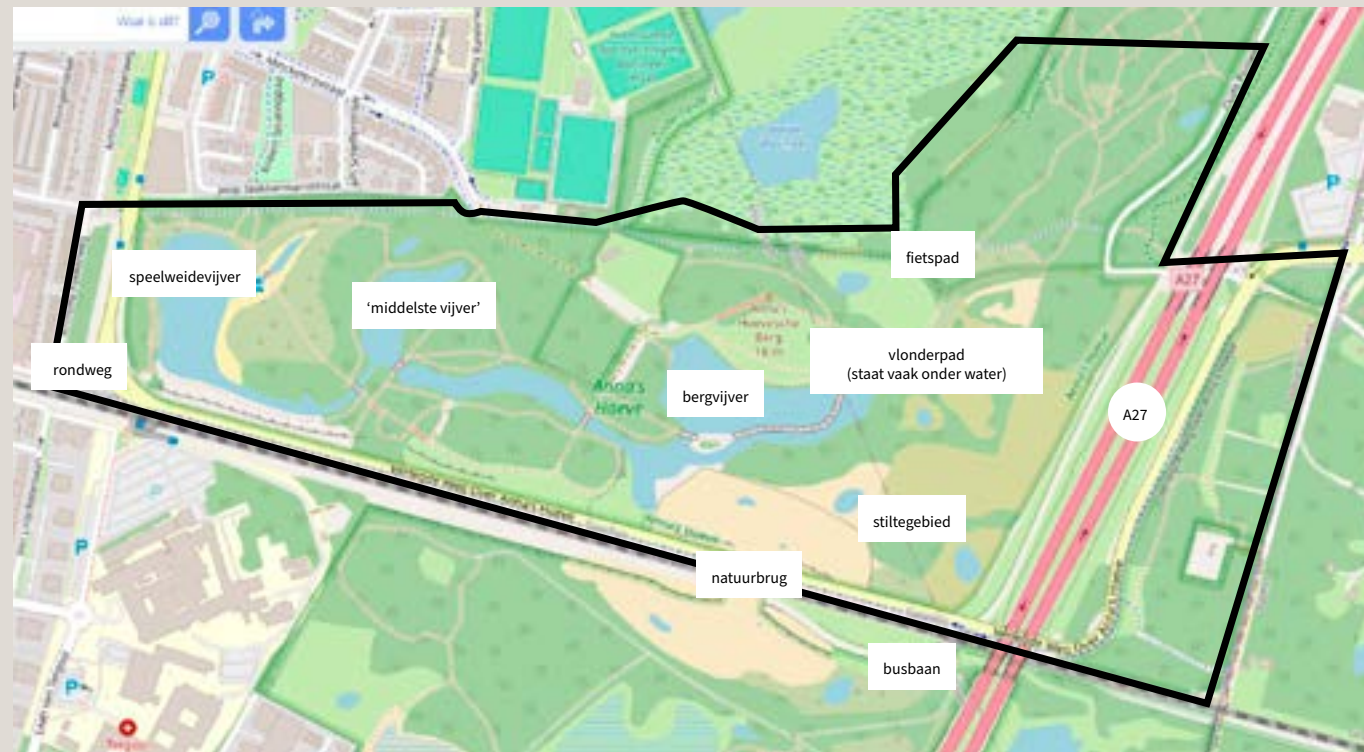
In dit rapport is ervoor gekozen om de uitkomsten als volgt weer te geven:

- Per soort een veldkaart* met daarop de territoria en korte notitie met betrekking tot het resultaat en/of vergelijking met 2021 (bijlage 1).
- Tabel met alle soorten en per soort de waarneming per bezoek en resultaat van autoclustering (bijlage 2)

Soorten die niet op de veldkaarten terugkomen omdat ze ‘verdwenen’ zijn. De Appelvink is verdwenen, maar in de Appelvink-territoria van 2021 zijn geen werkzaamheden en/of grootschalige kap geweest. De Goudhaan en de Zwarte Mees hebben zich niet laten horen in 2025. Mogelijk te weinig naaldbos over. Voor de Dodaars is er door het werk aan de vijvers en het verdwijnen van grote delen van de (oude) rietoevers weinig schuil- en nestgelegenheid over. Zeker omdat er veel Meerkoeten in het gebied verblijven. De Kauw is alleen tijdens het eerste bezoek in maart waargenomen en de Huismus alleen eind mei. Gezien de broedbiotoop van de Huismus, is het ene territorium van 2021 best bijzonder omdat daar geen gebouwen met dakpannen aanwezig zijn.

* Oude veldkaart vervangen door luchtfoto

De veldkaart uit Avimap is bij het opstellen van dit rapport (7 december 2025) helaas nog niet up-to-date. Op de kaart (2024) van ‘Open Street Maps’ is goed te zien hoe het terrein erop dit moment uitziet. Als onderliggende kaart voor de resultaten per soort is daarom de ‘luchtfoto’ (satellietfoto) gebruikt, zodat de notities bij een aantal soorten beter te begrijpen zijn. Zo wordt er bijvoorbeeld gesproken over ‘open plekken’ die op de veldkaart nog dicht bos zijn en ook de ‘steppingstone’ poelen zijn nog niet zichtbaar.

2024 Open Street Maps

20250320 Luchtfoto uit AviMap

7. Meten is weten?

In de voorbereidingen voor het schrijven van dit rapport heb ik onder andere het Alterra rapport (Van der Grift, Goossen, Jochem, & Henkens, 2014) met betrekking tot de toetsing concept-inrichtingsvisie Anna’s Hoeve bestudeerd. Vooral omdat in dit rapport een hoofdstuk met betrekking tot de vogels in het gebied is opgenomen. Er staat: ‘78 inheemse potentiële broedvogensoorten zijn waargenomen, waarvan 30 soorten met een nest of nest-indicerend gedrag, 13 baltsend of zingend en 35 soorten foeragerend, rustend of onbekend gedrag vertonend’ (pagina 43). De voornaamste bron die in het Alterra rapport wordt genoemd is Waarneming.nl. Maar is dat wel zo’n betrouwbare bron? In hoofdstuk 9 ‘Waarnemen is goed, controle is beter’ een viertal voorbeelden (er zijn er honderden te vinden) van betrouwbare en onbetrouwbare waarnemingen op Waarneming.nl in Anna’s Hoeve. Een waarschuwing om niet alles klakkeloos uit allerlei rapporten (zelfs van gerenommeerde instanties als Alterra) over te nemen. In onderstaande tabel worden deze 78 soorten plus 11 soorten (die niet in het Alterra rapport voorkomen, maar wel in Anna’s Hoeve tijdens de BMP ronde van 2021 en/of 2025 als broedvogel met territorium zijn waargenomen) met elkaar vergeleken. Geconcludeerd kan worden dat hier minimale verschillen zijn.

Tabel 2
Vergelijking soorten in Anna’s Hoeve van BMP 2025, BMP 2021 en Alterra 2014

Soort	Aantal territoria 2025 BMP	Aantal territoria 2021 BMP	Alterra 2014	Soort	Aantal territoria 2025 BMP	Aantal territoria 2021 BMP	Alterra 2014
Appelvink	0	4	N	IJsvogel	1	0	J
Blauwe reiger	2	3	J	Kauw	0	1	J
Bonte Vliegenvanger	4	2	J	Kleine Bonte Specht	1	2	J
Boomklever	13	12	J	Kleine Karekiet	1	0	J
Boomkruiper	15	20	J	Koekoek	0	1	N
Boomleeuwerik	2	1	J	Koolmees	27	33	J
Boompieper	6	4	J	Kuifmees	4	1	J
Boomvalk	2	0	J	Meerkoet	11	10	J
Bosrietzanger	0	1	N	Merel	20	21	J
Braamsluiper	1	1	N	Nijlgans	2	2	N
Buizerd	1	1	J	Pimpelmees	27	31	J
Dodaars	0	2	J	Putter	3	3	J
Ekster	3	3	J	Roodborst	20	24	J
Fitis	10	5	J	Roodborsttapuit	3	1	N
Fuut	2	1	J	Sperwer	1	0	J
Gaai	3	4	J	Spreeuw	1	1	J
Gekraagde Roodstaart	4	1	J	Staartmees	1	2	J
Glanskop	4	4	J	Tjiftjaf	16	16	J
Goudhaan	1	6	J	Tuinfluit	0	3	N
Goudvink	1	2	J	Turkse Tortel	1	0	J
Grasmus	3	0	N	Vink	21	26	J
Grauwe Gans	1	1	N	Waterhoen	3	2	J
Grauwe Vliegenvanger	0	1	N	Wilde Eend	6	8	J
Groene Specht	1	1	J	Winterkoning	27	17	J
Groenling	1	0	J	Witte Kwikstaart	1	0	J
Grote Bonte Specht	10	13	J	Zanglijster	5	4	J
Grote Lijster	1	1	J	Zwarte Kraai	4	5	J
Heggenmus	2	5	J	Zwarte Mees	0	1	J
Holenduif	3	2	J	Zwarte Specht	1	0	J
Houtduif	12	8	J	Zwartkop	17	27	J
Huismus	0	6	N				

Soort met 0 territoria in 2025 tov 1 of meerdere territoria in 2021 Nieuwe soort in 2025 tov 2021

2025 territoria gedaald t.o.v. 2021 2025 territoria gelijk gebleven t.o.v. 2021 2025 territoria gestegen t.o.v. 2021

8. Weten en meten?

De grote verschillen zijn zichtbaar in Tabel 3, waar alle soorten met elkaar zijn vergeleken die in het Alterra rapport als potentiële broedvogel worden genoemd en die tijdens de BMP ronde van 2021 en/of 2025 wel zijn gezien (maar niet als broedvogel met territorium). Van deze 28 soorten zijn er zowel in 2021 als in 2025 maar 7 waargenomen. Hoe komt dit?

Zijn dit wel allemaal potentiële broedvogels? Natuurlijk zijn er altijd wel Aalscholvers te zien, maar die broeden in grotere en kleinere kolonies in bijvoorbeeld het Naardermeer. De Roerdomp? Die broedt het liefst in moerassen met oud riet! Een broedende Keep? Heel erg zeldzaam en zelden waargenomen in Nederland. En als klap op de vuurpijl: de Klapekster. In 1999 vond het laatste broedgeval van de Klapekster plaats op de Noord-Veluwe en Alterra heeft de visie dat de Klapekster in Anna’s Hoeve zou kunnen gaan broeden.

Geen broedgevallen van ‘kritische soorten zoals de IJsvogel’ (pag 43). Echt niet? De IJsvogelwerkgroep van de VWG houdt al vanaf 1995 de broedgevallen van de IJsvogel in Anna’s Hoeve in de gaten. De afgelopen 30 jaar waren er 10 jaar broedende IJsvogels in Anna’s Hoeve. Één telefoontje naar de IJsvogelwerkgroep was voldoende geweest om deze fout te voorkomen.

Tabel 3
Vergelijking soorten gezien in Anna’s Hoeve tijdens BMP 2025, BMP 2021 en volgens Alterra 2014

Soort	Gezien 2025 BMP	Gezien 2021 BMP	Alterra 2014
Aalscholver	J	J	J
Bergeend	N	N	J
Boerenzwaluw	N	N	J
Bosuil	N	N	J
Fluiter	N	N	J
Grote Gele Kwikstaart	N	N	J
Havik	J	J	J
Houtsnip	N	N	J
Keep	N	N	J
Klapekster	N	N	J
Kleine Mantelmeeuw	N	J	J
Kleine Plevier	J	N	J
Kneu	N	N	J
Knobbelzwaan	N	N	J
Krakeend	J	N	J
Kuifeend	J	J	J
Matkop	N	N	J
Oeverzwaluw	N	N	J
Roerdomp	N	N	J
Scholekster	J	J	J
Sijs	N	J	J
Slobeend	N	N	J
Stormmeeuw	N	N	J
Tafeleend	N	N	J
Veldleeuwerik	N	N	J
Vuurgoudhaan	N	N	J
Wintertaling	N	N	J
Witgatje	J	J	J

gezien in 2025

Drie Aalscholvers op leuning ondergelopen vlonderpad, 7 februari 2025
Foto: Doortje van Dijk

9. Waarnemen is goed, controle is beter

Vier voorbeelden van betrouwbare en onbetrouwbare waarnemingen op Waarneming.nl.

1. Betrouwbaarheid zeer hoog!! Carel de Vink van de VWG

Klapekster

Lanius excubitor Linnaeus, 1758

Vogels

Laniidae

Lanius

Lanius excubitor

Goet

1 ♂ ter plaatse

2010-01-22 15:10

Carel de Vink

Hilversum - Anna's Hoeve (Nederland)

Onbekend

in top van lars

Bijzonderheden locatie: 80m. west van A27 langs Weg over Anna's Hoeve

Datum

2010-01-22 15:10

Aantal

1 ♂

Levensstadium

onbekend

Activiteit

ter plaatse

Locatie

Hilversum - Anna's Hoeve (Nederland)

Waarnemer

Carel de Vink

Telmethode

onbekend

Methode

geen

GPS 52.22041, 5.21838

RDS 143463 470272

Nauwkeurigheid onbekend

Bron Site

100 m

Leaflet | Tiles © Esri

2. Dodaars in Anna's Hoeve? Nee dus! Laarder Wasmeer. De fotograaf (van VWG) staat langs het fietspad in Anna's Hoeve maar de Dodaars bevindt zich in het Laarder Wasmeer. Op Waarneming staan inmiddels veel foto's die gemaakt zijn vanaf het fietspad of de Berg in Anna's Hoeve, maar waarvan de vogels in het Laarder Wasmeer zitten.

Dodaars

Tachybaptus ruficollis (Pallas, 1764)

Vogels

Podicipedidae

Tachybaptus

Tachybaptus ruficollis

Goet

4 adult foeragerend

2025-03-20 12:39

Merge van Leeuwen

Hilversum - Anna's Hoeve (Nederland)

Goedgekeurd (met bewijs)

GPS 52.22087, 5.21277

RDS 143080 470324

Nauwkeurigheid 4m

Bron Observation

100 m

Leaflet | Tiles © Esri

3. Betrouwbaarheid hoog! F.C. Ryaija van de VWG (vanuit kaartenbak archief VWG)

Pestvogel

Bombus garrulus Linnaeus, 1758

Vogels

Bombus

Bombus garrulus

Goet

4 ter plaatse

1972-11-24

Archief vwg 't Gooi

Hilversum - Anna's Hoeve (Nederland)

Onbekend

F.C. Ryaija

Datum

1972-11-24

Aantal

4

Levensstadium

onbekend

Activiteit

ter plaatse

Locatie

Hilversum - Anna's Hoeve (Nederland)

Waarnemer

Archief vwg 't Gooi

Telmethode

onbekend

Methode

onbekend

Externe referentie

17

GPS 52.21946, 5.21142

RDS 142988 470167

Nauwkeurigheid 789m

Bron Site

100 m

Leaflet | Tiles © Esri

4. Werkelijk? Sporen van een wild zwijn in het Gooi? Nee dus!! Wilde zwijnen komen al duizenden jaren voor in Nederland. Sinds 1993 is door het Rijk bepaald dat wilde zwijnen alleen mogen voorkomen op de Veluwe, Nationaal Park De Meinweg en natuurgebied Meerlebroek in Noord-Limburg.

Wild Zwijn

Sus scrofa Linnaeus, 1758

Zoogdieren

Suidae

Sus

Sus scrofa

Goet

1 sporen

2014-03-26

Yvan Vennings

Hilversum - Anna's Hoeve (Nederland)

(nog) niet te beoordelen

GPS 52.21692, 5.21885

RDS 143495 469883

Nauwkeurigheid 10m

Bron Site

100 m

Leaflet | Tiles © Esri

16

BROEDVOGELINVENTARISATIE ANNA'S HOEVE 2025 | VOGELWERKGROEP HET GOOI EN OMSTREKEN | RAPPORTNUMMER 338

17

BROEDVOGELINVENTARISATIE ANNA'S HOEVE 2025 | VOGELWERKGROEP HET GOOI EN OMSTREKEN | RAPPORTNUMMER 338

Bergvijver met (inmiddels verdwenen deel) van oude rietkraag, 10 september 2025
Foto: Doortje van Dijk

10. Conclusies en aanbevelingen

Het rapport van deze broedvogelinventarisatie kan niet los worden gezien van het rapport uit 2021. Voor een nog beter begrip van de ontwikkelingen van dit gebied en de broedvogels verdient het aanbeveling om het 2021 rapport te lezen.

De inventarisatie van 2025 (zie bijlage 1 en 2) laat zien dat in Anna’s Hoeve nog steeds vele soorten broedvogels voorkomen, wederom 52 soorten, maar niet dezelfde als in 2021. In Tabel 2 (pagina 14) staan alle soorten op een rijtje.

Verschenen soorten	Verdwenen soorten
Boomvalk	Appelvink
Grasmus	Bosrietzanger
Groenling	Dodaars
IJsvogel	Grauwe Vliegenvanger
Kleine Karekiet	Huismus
Sperwer	Kauw
Turkse Tortel	Koekoek
Witte Kwikstaart	Tuinfluits
Zwarte Specht	Zwarte Mees

1. Handhaven en verder ontwikkelen van de (door het GNR aangegeven) verschillende natuurbeheertypen (pagina 9) waardoor goed ontwikkelde biotopen ontstaan met habitats die precies voldoen aan de eisen van specifieke (vogel)soorten die daar thuishoren. Streven naar gebiedseigen soorten, niet naar méér soorten.
2. In het Natuurlijk bos (s1), hier de delen met grove dennen (heideontginningsbos), is het van belang om zoveel mogelijk het aanwezige naaldhout te behouden. Dit is belangrijk voor de nesten van roofvogels zoals de Buizerd, Sperwer en Havik. De Zwarte Kraai bouwt zijn nest graag in hoge bomen en hun oude nesten zijn van groot belang voor onder andere de Boomvalk. De kleine kolonie van Blauwe Reigers (die normaal in hoge loofbomen broeden) zitten ook in dit perceel.
3. Als de vijvers en poelen (S23) weer een beetje zijn ‘bijgekomen’ van de werkzaamheden, natte ruigtevegetaties (met brandnetels en -wilgen-bosjes) en vitale rietkragen laten ontstaan. Dichtere begroeiing zal de Dodaars wellicht weer terugbrengen voor de Kleine Karekiet meer broedmogelijkheden creëren.
4. Talud snelweg en rondweg goed dicht laten groeien. Hoewel de geluidshinder verrassend laag is als je in het gebied loopt, zal meer begroeiing het geluid nog meer dempen en als broedgelegenheid en voedselbron dienen voor bossage minnende zangvogels.
5. Op de juiste wijze aanleggen (herstellen) van de betonnen ijsvogelwand.
6. Het rustgebied handhaven omdat daar reeën, hazen, konijnen en sporen van das en vos zijn aangetroffen. Ook de grondbroeders zoals bijvoorbeeld de Roodborsttapuit, Boomleeuwerik, Boompieper, Tjiftjaf en Fluits zullen hiervan profiteren.
7. Het is te overwegen om het vlonderpad (als dit in het broedseizoen niet onder water staat) af te sluiten. Soms lossen dingen zich vanzelf op.
8. Bij een volgende telling het gebied ten oosten van de A27 niet meer meenemen en/of het gebied in tweeën splitsen. De beide tellingen kunnen dan samengevoegd worden om toch consistentie in de meetgegevens te houden. Waarom? De concentratie om goed en lang te tellen verdwijnt na ongeveer twee à tweeënhalf uur.
9. Bij een volgend onderzoek (waar vogels bij betrokken zijn) binnen het Goois Natuurreservaat de Vogelwerkgroep Het Gooi en Omstreken en/of Sovon inschakelen.

Bijlage 1 - Resultaten per soort

Blauwe Reiger 2 territoria

Legenda:
Telgebied
Geldig territorium

Minimaal 2 nesten van Blauwe Reiger (met resten eierschalen eronder en later het markante geluid van bedelende jongen) waargenomen. Controle met drone of er mogelijke meerder nesten waren, niet gedaan.

Periode:
2025
Telgebied:
55645 Annas Hoeve Hilversum

geldige waarnemingen				normbezoeken			minimaal binnen		fusie-afstand
adult	paar	territorial	nest	migrant	1	2	3	datumgrens	
-	-	-	X	-	-	-	-	1 10-3 t/m 30-6	-

Sovon

Bonte Vliegenvanger 4 territoria

Legenda:
Telgebied
Geldig territorium

Bij 3 bezoeken zijn Bonte Vliegenvangers waargenomen en 4 territoria vastgesteld. In 2021 waren dit nog maar 2 territoria.

Periode:
2025
Telgebied:
55645 Annas Hoeve Hilversum

geldige waarnemingen				normbezoeken			minimaal binnen		fusie-afstand
adult	paar	territorial	nest	migrant	1	2	3	datumgrens	
-	-	X	X	JA	1-6	7-10	11+	1 15-4 t/m 10-6	200

Sovon

Boomklever 13 territoria

Legenda:
Telgebied
Geldig territorium

Periode:
2025

Telgebied:
55645 Annas Hoeve Hilversum

Het aantal Boomklever territoria is ongeveer gelijk gebleven tov 2021. Wat opvalt, is dat ze ook op bijna exact dezelfde plekken zijn waargenomen.

geldige waarnemingen				normbezoeken			minimaal binnen		fusie-afstand
adult	paar	territorial	nest	migrant	1	2	3	seizoen	
-	X	X	X	-	1-6	7-10	11+	-	1
					10-2 t/m 25-5		300		

Sovon

Boomkruiper 15 territoria

Legenda:
Telgebied
Geldig territorium

Periode:
2025

Telgebied:
55645 Annas Hoeve Hilversum

Het aantal territoria is tov 2021 met 5 afgenomen. Wat opvalt, is dat er in het 'stillegebied' dit jaar geen boomkruipers meer zijn. Waarschijnlijk door de kap van bomen met ruwe stammen waar ze hun voedsel tussen de schors vandaan halen.

geldige waarnemingen				normbezoeken			minimaal binnen		fusie-afstand
adult	paar	territorial	nest	migrant	1	2	3	seizoen	
-	-	X	X	-	1-9	10-13	14+	1	200
					25-1 t/m 15-6				

Sovon

Boomleeuwerik 2 territoria

Legenda:
 Telgebied
 Geldig territorium

Periode:
2025

Telgebied:
55645 Annas Hoeve Hilversum

Tijdens 6 bezoeken zijn zingende en/of baltsende Boomleeuweriken waargenomen. Op 12 april 2025 zelfs op 5 verschillende plekken.

Sovon

geldige waarnemingen				normbezoeken			minimaal binnen		fusie-afstand
adult	paar	territorial	nest	migrant	1	2	3	seizoen	
-	X	X	X	JA	1-3	4-8	9+	1	5-3 t/m 15-6

Boompieper 6 territoria

Legenda:
 Telgebied
 Geldig territorium

Periode:
2025

Telgebied:
55645 Annas Hoeve Hilversum

Dat Boompiepers graag aan de rand van bossen en open plekken leeft, is goed te zien aan de toename van territoria bij de door de bomenkap ontstane open plekken bij de natuurbrug.

Sovon

geldige waarnemingen				normbezoeken			minimaal binnen		fusie-afstand
adult	paar	territorial	nest	migrant	1	2	3	seizoen	
-	-	X	X	JA	1-6	7-10	11+	1	10-4 t/m 5-7

Boomvalk 1 territorium

2025 Boomvalkennest Laarder Wasmeer
(kaart: Hanneke Sevink - Roofvogelwerkgroep)

Legenda:

- W Telgebied
● Geldig territorium

Behalve dit territorium was er in het aangrenzende Laarder Wasmeer ook een paartje Boomvalken (zie inzet met groene stip). Beide broedsels (met ieder 3 jongen) van de Boomvalken waren succesvol. Helaas niet kunnen ringen door de 'onklopbare' bomen.

Periode:
2025

Telgebied:
55645 Annas Hoeve Hilversum

geldige waarnemingen				normbezoeken			minimaal binnen		fusie-afstand
adult	paar	territorial	nest	migrant	1	2	3	seizoen	
-	-	X	X					2	25-4 t/m 31-8
X	X	-	-					3	25-4 t/m 31-8

Sovon

Braamsluiper 1 territorium

Legenda:

- W Telgebied
● Geldig territorium

De Braamsluiper komt maar weinig voor in het Gooi (in 2025: 20 waarnemingen tussen 22 april en 30 juni). De Braamsluiper houdt van duingebieden met doornstruwelen en kleinschalig boerenland met veel heggen op kleigronden. In stedelijk gebied schaars parken en tuinen. Dit dichtbegroeide hoekje langs het talud zou een goed broedplekje kunnen zijn.

Periode:
2025

Telgebied:
55645 Annas Hoeve Hilversum

geldige waarnemingen				normbezoeken			minimaal binnen		fusie-afstand
adult	paar	territorial	nest	migrant	1	2	3	seizoen	
-	-	X	X	JA	1-9	10-16	17+	1	20-4 t/m 25-6

Sovon

Buizerd 1 territorium

Legenda:
Telgebied
Geldig territorium

Periode:
2025

Telgebied:
55645 Annas Hoeve Hilversum

De stip op de kaart geeft de nestplaats aan van de Buizerds. De 2 jongen uit dit succesvolle broedsel zijn geringd door de Roofvogelwerkgroep van de VWG.

geldige waarnemingen				normbezoeken			minimaal binnen		fusie-afstand
adult	paar	territorial	nest	migrant	1	2	3	seizoen	
-	X	X	X					2	25-1 t/m 10-7
X	-	-	-					3	25-1 t/m 10-7

Sovon

Ekster 3 territoria

Legenda:
Telgebied
Geldig territorium

Periode:
2025

Telgebied:
55645 Annas Hoeve Hilversum

Rond de speelweidevijver zijn nesten gezien van de Eksters. Bij de bergvijver niet, maar daar was wel regelmatig een paartje aanwezig.

geldige waarnemingen				normbezoeken			minimaal binnen		fusie-afstand
adult	paar	territorial	nest	migrant	1	2	3	seizoen	
-	X	X	X					2	25-1 t/m 25-6
X	-	-	-					3	100

Sovon

Fitis 10 territoria

Legenda:
 Telgebied
 Geldig territorium

De territoria van de Fitis zijn verdubbeld. Vooral in het gebied bij de natuurbrug waren veel Fitissen aanwezig. In de autoclustering is goed te zien hoe de fusie-afstand van 100 meter is meegenomen.

Periode:
2025

Telgebied:
55645 Annas Hoeve Hilversum

geldige waarnemingen				normbezoeken			minimaal binnen	fusie-	
adult	paar	territorial	nest	migrant	1	2	3	seizoen	afstand
-	-	X	X	JA	1-6	7-10	11+		100

Sovon

Fuut 2 territoria

Legenda:
 Telgebied
 Niet gebruikte / ongeldige waarneming
 Gebruikte / geldige waarneming
 Geldig territorium
 Gedclusterde waarnemingen

Periode:
2025

Telgebied:
55645 Annas Hoeve Hilversum

Doordat de fusie-afstand 750 meter is, zijn de waarnemingen in de 'middelste vijver' niet meegenomen in de autoclustering, terwijl tijdens een tweetal bezoeken in alle drie de vijvers Futen(paartjes) zijn waargenomen. Aandachtspunt voor een volgende inventarisatie: eventueel nestplaats zoeken.

geldige waarnemingen				normbezoeken			minimaal binnen	fusie-	
adult	paar	territorial	nest	migrant	1	2	3	seizoen	afstand
-	X	X	X					2	750

Sovon

Gaai 3 territoria

- Legenda:**
- Telgebied
 - Niet gebruikte / ongeldige waarneming
 - Gebruikte / geldige waarneming
 - Geldig territorium
 - Geclusterde waarnemingen

Periode:
2025

Telgebied:
55645 Annas Hoeve Hilversum

Bij deze soort zijn ook aan de oostzijde van de snelweg waarnemingen gedaan. Door autoclustering zijn er uiteindelijk 3 territoria aan de westzijde overgebleven. Onbekend is of (deze) Gaaien de snelweg oversteken. In het rapport van 11 juni 2025* over de invloed van snelwegen op de broedichtheid van 136 vogelsoorten, is helaas niets geschreven of vogels (en welke soorten) de snelweg oversteken of aan één kant blijven en is ook de data an 2021 van de BMP Anna's Hoeve niet gebruikt en/of op de kaart (zie bijlage 5).

* "Road traffic has a consistent negative impact on breeding density of a wide range of bird species in different habitats" van Van Dijk et al. (2025)

geldige waarnemingen				normbetoelen			minimaal binnen	datumgrens		fusie-
adult	paar	territorial	nest	migrant	1	2	3	seizoen	datumgrens	afstand
X	X	X	X						2	25-3 t/m 5-7

Sovon

(Gekraagde roodstaart 4 territoria

- Legenda:**
- Telgebied
 - Geldig territorium

Periode:
2025

Telgebied:
55645 Annas Hoeve Hilversum

Ten opzichte van 2021 zijn er drie nieuwe territoria bij gekomen bij de open gebieden waar de Gekraagde Roodstaart graag jaagt op insecten.

geldige waarnemingen				normbetoelen			minimaal binnen	datumgrens		fusie-
adult	paar	territorial	nest	migrant	1	2	3	seizoen	datumgrens	afstand
-	-	X	X	JA	1-6	7-13	14+		1	20-4 t/m 25-6

Sovon

Glanskop 4 territoria

Legenda:
Telgebied
Geldig territorium

Periode:
2025
Telgebied:
55645 Annas Hoeve Hilversum

Aan de huidige territoria van de Glanskop is te zien dat deze soort het liefst in wat ouder loofbos broedt. Een aantal boomrijke locaties uit 2021 zijn verdwenen.

grijdige waarnemingen				normbezoeken			minimaal binnen		fusi-	
adult	paar	territorial	nest	migrant	1	2	3	seizoen	datumgrens	afstand
-	-	X	X		1-12	13+			1	25-1 t/m 5-6
										100

Goudhaan 1 territorium

Legenda:
Telgebied
Geldig territorium

Periode:
2025
Telgebied:
55645 Annas Hoeve Hilversum

Zeer waarschijnlijk door de bomenkap van onder andere veel naalddhout, zijn bijna alle territoria van de Goudhaantjes verdwenen.

grijdige waarnemingen				normbezoeken			minimaal binnen		fusi-	
adult	paar	territorial	nest	migrant	1	2	3	seizoen	datumgrens	afstand
-	-	X	X		1-12	13+			1	5-4 t/m 25-6
										100

Sovon

Goudvink 1 territorium

Legenda:
Telgebied
Geldig territorium

Periode:
2025

Telgebied:
55645 Annas Hoeve Hilversum

De Goudvink bouwt z'n nest graag op plekken met veel variatie en ondergroei. Het dichte stukje bos is hiervoor heel geschikt.

geldige waarnemingen				normbetoelen			minimaal binnen	fusi-	
adult	paar	territorial	nest	migrant	1	2	3	seizoen	afstand
X	X	X	X					1	25-3 t/m 25-7

Sovon

Grasmus 3 territoria

Legenda:
Telgebied
Geldig territorium

Periode:
2025

Telgebied:
55645 Annas Hoeve Hilversum

De Grasmus is de afgelopen 80 jaar alleen in mei 1945 in Anna's Hoeve waargenomen. Dat er nu 3 territoria zijn, komt mogelijk door het dichte struweel langs het talud en de 'rust' op die plek.

geldige waarnemingen				normbetoelen			minimaal binnen	fusi-	
adult	paar	territorial	nest	migrant	1	2	3	seizoen	afstand
-	-	X	X	JA	1-6	7-10	11+	1	20-4 t/m 5-7

Sovon

Grauwe Gans territorium

Legenda:
Telgebied
Geldig territorium

Periode:
2025

Telgebied:
55645 Annas Hoeve Hilversum

De Grauwe Gans tijdens 3 bezoeken met jongen gezien. Geen nestlocatie waargenomen.

geldige waarnemingen				normbezoeken			minimaal binnen		fusi-	
adult	paar	territorial	nest	migrant	1	2	3	seizoen	datumgrens	afstand
	X	X	X						1	25-2 t/m 15-4

Sovon

Groene specht 1 territorium

Legenda:
Telgebied
Geldig territorium

Periode:
2025

Telgebied:
55645 Annas Hoeve Hilversum

De Groene Specht tijdens 6 bezoeken gehoord en tijdens 2 bezoeken gezien, waarvan een keer man en vrouw samen.

geldige waarnemingen				normbezoeken			minimaal binnen		fusi-	
adult	paar	territorial	nest	migrant	1	2	3	seizoen	datumgrens	afstand
X	X	X	X		1-12	13+			1	25-2 t/m 31-5

Sovon

Groenling 1 territorium

Legenda:
Telgebied
Geldig territorium

Periode:
2025

Tijdens 3 bezoeken is de Groenling waargenomen, waarvan 2 waarnemingen buiten de datumgrens.

Telgebied:
55645 Annas Hoeve Hilversum

geldige waarnemingen				normbezoeken			minimaal binnen	datumgrens		fusie-
adult	paar	territorial	nest	migrant	1	2	3	seizoen	datumgrens	afstand
	X	X	X						1	10-4 t/m 15-6

Sovon

Grote Bonte Specht 10 territoria

Legenda:
Telgebied
Geldig territorium

Periode:
2025

De verdwenen 3 territoria (13 in 2021) bevonden zich in het gekapte bos.

Telgebied:
55645 Annas Hoeve Hilversum

geldige waarnemingen				normbezoeken			minimaal binnen	datumgrens		fusie-
adult	paar	territorial	nest	migrant	1	2	3	seizoen	datumgrens	afstand
	X	X	X		1-12	13+			1	25-2 t/m 25-6

Sovon

Grote Lijsterr 1 territorium

Legenda:
Telgebied
Geldig territorium

Periode:
2025

Telgebied:
55645 Annas Hoeve Hilversum

De Grote Lijster is waargenomen tijdens het bezoek op 10 mei 2025.

geldige waarnemingen				normbezoeken			minimaal binnen		fusie	
adult	paar	territorial	nest	migrant	1	2	3	seizoen	datumgrens	afstand
-	X	X	X		1-9	10+			1	20-2 t/m 25-5

Sovon

Heggenmus 2 territoria

Telgebied
Geldig territorium

2025

Telgebied:
55645 Annas Hoeve Hilversum

Alle territoria van de Heggenmus die in 2021 aan de bergvijver lagen, zijn verdwenen doordat ruige oeverbeplantingen rondom de vijvers zijn tbv de voltooiing van de Groene Schakel verwijderd.

geldige waarnemingen				normbezoeken			minimaal binnen		fusie	
adult	paar	territorial	nest	migrant	1	2	3	seizoen	datumgrens	afstand
-	-	X	X		1-12	13+			1	5-3 t/m 5-7

Holenduif 3 territoria

Legenda:
Telgebied
Geldig territorium

Periode:
2025

Telgebied:
55645 Annas Hoeve Hilversum

Van de 3 territoria van de Holenduves is ook een nestholte met in- en uitvliegende Holenduves waargenomen.

geldige waarnemingen				normbezoeken			minimaal binnen		fusi-	
adult	paar	territorial	nest	migrant	1	2	3	seizoen	datumgrens	afstand
	X	X	X						1	25-2 t/m 25-7

Sovon

Houtduif 12 territoria

Legenda:
Telgebied
Geldig territorium

Periode:
2025

Telgebied:
55645 Annas Hoeve Hilversum

Net zoals in 2021 zijn bij alle bezoeken Houtduives waargenomen.

geldige waarnemingen				normbezoeken			minimaal binnen		fusi-	
adult	paar	territorial	nest	migrant	1	2	3	seizoen	datumgrens	afstand
	X	X	X		1-12	13+			1	15-4 t/m 25-7

Sovon

IJsvogel 1 territorium

Legenda:

- Telgebied
- Geldig territorium

Er heeft dit jaar (2025) 1 paar IJsvogels gebroed, met twee broedsels (waarvan 1 succesvol) een stukje verderop van de aangelegde wand. In 2024 was al vastgesteld dat de betonnen ijsvogelkunstwand niet goed is aangelegd. (Zie bovenstaande foto's van Jelle Harder van 26 juni 2025).

Periode:
2025
Telgebied:
55645 Annas Hoeve Hilversum

geldige waarnemingen				normbezoeken			minimaal binnen		fusie- afstand
adult	paar	territorial	nest	migrant	1	2	3	seizoen	
X	X	X	X					2	15-3 t/m 15-5

Sovon

Kleine Bonte Specht 1 territorium

Legenda:

- Telgebied
- Geldig territorium

Periode:
2025

Telgebied:
55645 Annas Hoeve Hilversum

Tijdens bezoek op 10 mei 2025 waargenomen.

geldige waarnemingen				normbezoeken			minimaal binnen		fusie- afstand
adult	paar	territorial	nest	migrant	1	2	3	seizoen	
X	X	X	X					1	25-1 t/m 15-6

Sovon

Kleine Karekiet 1 territorium

Legenda:
Telgebied
Geldig territorium

Periode:
2025

Telgebied:
55645 Annas Hoeve Hilversum

Kleine Karekiet is tijdens 3 bezoeken op dezelfde plek waargenomen. Daar waar nog oud hoog riet staat en weinig bezoekers komen.

geldige waarnemingen				normbezoeken			minimaal binnen		fusie	
adult	paar	territorial	nest	migrant	1	2	3	seizoen	datumgrens	afstand
-	-	X	X	JA	1-9	10-13	14+		1	1-5 t/m 5-7

Sovon

Koolmees 27 territoria

Legenda:
Telgebied
Geldig territorium

Periode:
2025

Telgebied:
55645 Annas Hoeve Hilversum

De Koolmees is net zoals in 2021 de meest talrijke soort, hoewel het aantal territoria met 6 is afgenomen.

geldige waarnemingen				normbezoeken			minimaal binnen		fusie	
adult	paar	territorial	nest	migrant	1	2	3	seizoen	datumgrens	afstand
-	X	X	X		1-9	10-13	14+		1	10-3 t/m 25-6

Sovon

Kuifmees 4 territoria

Legenda:
Telgebied
Geldig territorium

Periode:
2025

Telgebied:
55645 Annas Hoeve Hilversum

De Kuifmees is 3 keer waargenomen. De waarneming aan de oostzijde van de snelweg was van een vrouwtje dat bezig was om een nestholte uit te hakken in een berk.

geldige waarnemingen				normbezoeken				minimaal binnen		fusie- afstand
adult	paar	territorial	nest	migrant	1	2	3	seizoen	datumgrens	
x	x	x	x		1-12	13+			1	25-2 t/m 10-6

Sovon

Meerkoet 11 territoria

Legenda:
Telgebied
Geldig territorium

Periode:
2025

Telgebied:
55645 Annas Hoeve Hilversum

Meerkoeten op het nest, met en zonder jongen, zijn tijdens alle bezoeken waargenomen. Territoria en nesten verspreid langs de oevers van de watergangen en in het oude riet midden in de bergvijver.

geldige waarnemingen				normbezoeken				minimaal binnen		fusie-afstand	
adult	paar	territorial	nest	migrant	1	2	3	seizoen	datumgrens		
x	x	x	x					2	1	15-4 t/m 5-6	500

Sovon

Pimpelmees 27 territoria

Legenda:
Telgebied
Geldig territorium

Periode:
2025

Telgebied:
55645 Annas Hoeve Hilversum

Met 27 territoria is de Pimpelmees samen met de Koolmees koploper in het gebied.

geldige waarnemingen				normbezoeken			minimaal binnen		fusie-	
adult	paar	territorial	nest	migrant	1	2	3	seizoen	datum	afstand
-	X	X	X		1-12	13+			1	10-3 t/m 10-6
										300

Sovon

Putter 3 territoria

Legenda:
Telgebied
Geldig territorium

Periode:
2025

Telgebied:
55645 Annas Hoeve Hilversum

De Putter had dit jaar evenveel territoria als in 2021. Na de broedtijd worden grote en kleine groepen foeragerende juveniele en adulte Putters waargenomen in het gebied van het Laarder Wasmeer waar vooral langs het fietspad veel Teunisbloemen groeien.

geldige waarnemingen				normbezoeken			minimaal binnen		fusie-	
adult	paar	territorial	nest	migrant	1	2	3	seizoen	datum	afstand
-	-	X	X						1	25-3 t/m 10-7
X	X	-	-						1	10-5 t/m 1-7
										300

Sovon

Roodborst 20 territoria

Legenda:
Telgebied
Geldig territorium

Roodborst is talrijk in het gebied, maar komt niet voor rondom de natuurbrug en de aangrenzende open gebieden.

Periode:
2025
Telgebied:
55645 Annas Hoeve Hilversum

geldige waarnemingen				normbezoeken			minimaal binnen		fusie-	
adult	paar	territorial	nest	migrant	1	2	3	seizoen	datum	afstand
-	-	X	X		1-9	10-13	14+		1	20-4 t/m 25-6
										200

Sovon

Roodborsttapuit 3 territoria

Legenda:
Telgebied
Geldig territorium

De Roodborsttapuiten zijn toegenomen en te vinden in de open (heide)gebieden.

Periode:
2025
Telgebied:
55645 Annas Hoeve Hilversum

geldige waarnemingen				normbezoeken			minimaal binnen		fusie-	
adult	paar	territorial	nest	migrant	1	2	3	seizoen	datum	afstand
-	-	X	X	JA					1	10-3 t/m 25-6
X	X	-	-	JA					2	1-4 t/m 20-6
										300

Sovon

Sperwer 1 territorium

Legenda:
Telgebied
Geldig territorium

Periode:
2025
Telgebied:
55645 Annas Hoeve Hilversum

Na raadpleging van de Roofvogelwerkgroep is het nest (en jongen) van de Sperwer waargenomen aangegeven.

geldige waarnemingen				normbezoeken			minimaal binnen		fusie-afstand
adult	paar	territorial	nest	migrant	1	2	3	seizoen	
-	X	X	X					2	25-2 t/m 10-7
X	-	-	-					3	25-3 t/m 10-7

Sovon

Spreeuw 1 territorium

Legenda:
Telgebied
Geldig territorium

Periode:
2025
Telgebied:
55645 Annas Hoeve Hilversum

De Spreeuw is tijdens 2 bezoeken waargenomen. Twee keer waren het groepen Spreeuwen waarvan de meeste broeden in het bos van 't Laer.

geldige waarnemingen				normbezoeken			minimaal binnen		fusie-afstand
adult	paar	territorial	nest	migrant	1	2	3	seizoen	
-	X	X	X					2	25-3 t/m 25-5
X	-	-	-					1	25-3 t/m 25-5

Sovon

Staartmees 1 territorium

Jonge Staartmees met een van de ouders in de buurt van de speelweidevijver.
Foto: Doortje van Dijk

Legenda:

- Telgebied
- Geldig territorium

Bij 5 bezoeken zijn Staarmeezen waargenomen waarvan een keer met jongen.

Periode:
2025

Telgebied:
55645 Annas Hoeve Hilversum

geldige waarnemingen				normbezoeken			minimaal binnen		fusie-	
adult	paar	territorial	nest	migrant	1	2	3	seizoen	datumgrens	afstand
-	X	X	X						1	25-2 t/m 25-5

Sovon

Tjiftjaf 17 territoria

Legenda:

- Telgebied
- Geldig territorium

De Tjiftjaf trekt zich duidelijk niets aan van de 'fusieafstand'. Tijdens alle bezoeken werden Tjiftjafs waargenomen met als hoogtepunt 15 zingende mannetjes op 12 april.

Periode:
2025

Telgebied:
55645 Annas Hoeve Hilversum

geldige waarnemingen				normbezoeken			minimaal binnen		fusie-	
adult	paar	territorial	nest	migrant	1	2	3	seizoen	datumgrens	afstand
-	-	X	X	JA	1-6	7-10	11+		1	1-4 t/m 15-7

Sovon

Turkse Tortel 1 territorium

Legenda:
Telgebied
Geldig territorium

In een wat dichter begroeid gedeelte werd tijdens een bezoek Turkse Tortels waargenomen.

Periode:
2025
Telgebied:
55645 Annas Hoeve Hilversum

geldige waarnemingen				normbezoeken			minimaal binnen		fusi-	
adult	paar	territorial	nest	migrant	1	2	3	seizoen	datumgrens	afstand
-	X	X	X	-	1-8	9-13	14+	-	1	10-3 t/m 15-8

Sovon

Vink 21 territoria

Legenda:
Telgebied
Geldig territorium

De Vink komt in het gehele gebied voor, behalve rondom de speelweidevijver waar in 2021 nog een territorium zat.

Periode:
2025
Telgebied:
55645 Annas Hoeve Hilversum

geldige waarnemingen				normbezoeken			minimaal binnen		fusi-	
adult	paar	territorial	nest	migrant	1	2	3	seizoen	datumgrens	afstand
-	-	X	X	-	1-9	10-16	17+	-	1	10-4 t/m 15-7

Sovon

Waterhoen 3 territoria

Legenda:
Telgebied
Geldig territorium

Periode:
2025

Telgebied:
55645 Annas Hoeve Hilversum

De Waterhoentjes verblijven vooral in de waterpartijen met ouder riet en ruigere oeverbegroeiing.

geldige waarnemingen				normbetoelen			minimaal binnen		fusi-	
adult	paar	territorial	nest	migrant	1	2	3	seizoen	datumgrens	afstand
X	X	X	X						1	15-4 t/m 10-6

Sovon

Wilde Eend 6 territoria

Legenda:
Telgebied
Geldig territorium

Periode:
2025

Telgebied:
55645 Annas Hoeve Hilversum

In de speelweidevijver waren dit jaar minder territoria van de Wilde Eend. Mogelijk door de droogte. Bij de nieuwe poelen zijn ook Wilde Eenden waargenomen.

geldige waarnemingen				normbetoelen			minimaal binnen		fusi-	
adult	paar	territorial	nest	migrant	1	2	3	seizoen	datumgrens	afstand
man	X	X	X					2	1	25-3 t/m 10-5

Sovon

Winterkoning 27 territoria

Legenda:
Telgebied
Geldig territorium

Periode:
2025

Telgebied:
55645 Annas Hoeve Hilversum

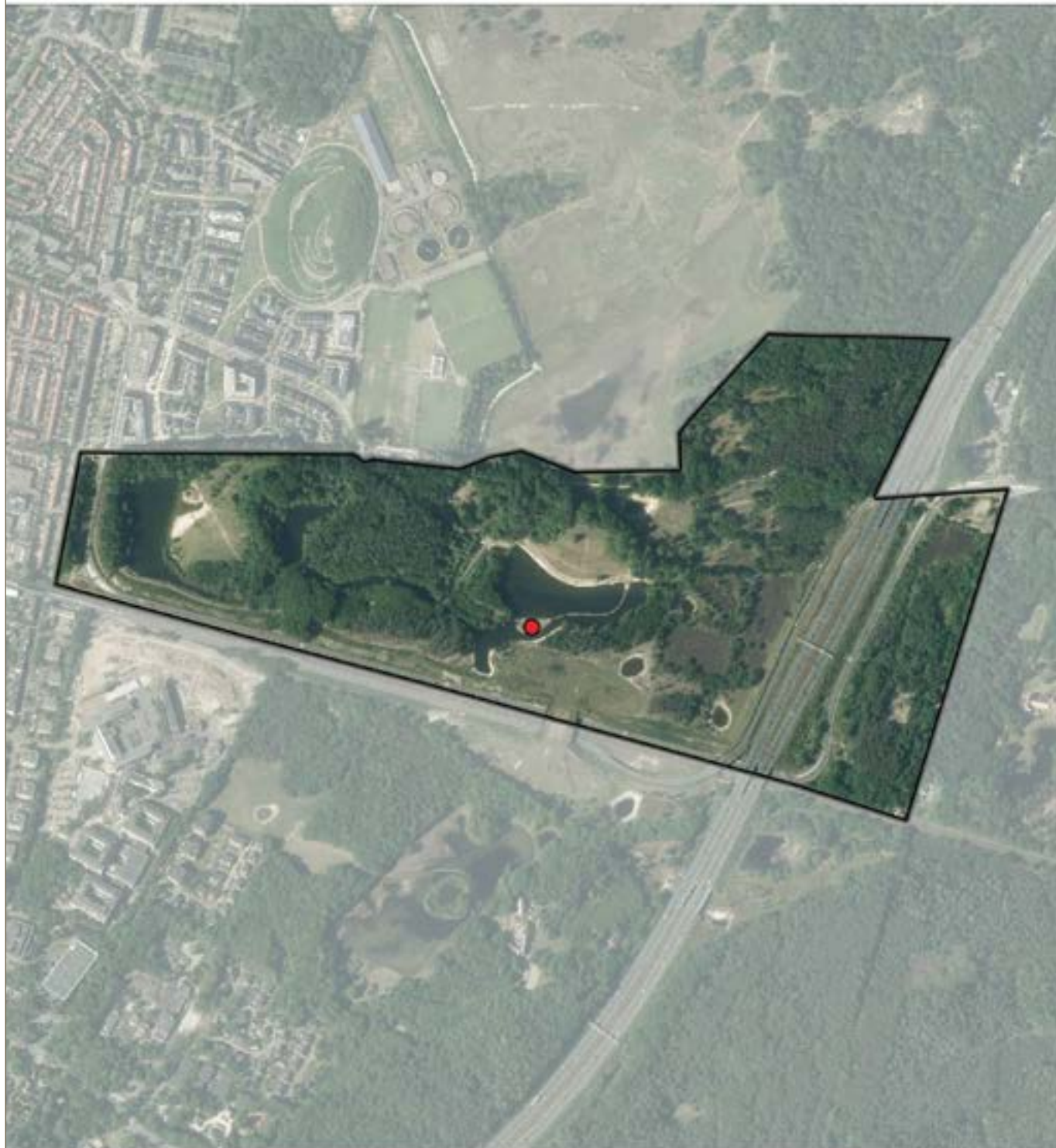

De territoria van de Winterkoning zijn met 10 stuks gestegen tov 2021. Vooral langs de randen en bij de stobben van de meer open gebieden is een toename te zien.

geldige waarnemingen				normbezoeken			minimaal binnen		fusie	
adult	paar	territorial	nest	migrant	1	2	3	seizoen	datum	afstand
-	-	X	X		1-6	7-9	10+		1	25-1 t/m 15-7

Sovon

Witte Kwikstaart 1 territorium

Legenda:
Telgebied
Geldig territorium

Periode:
2025

Telgebied:
55645 Annas Hoeve Hilversum

Tijdens 4 bezoeken zijn er Witte Kwikstaarten gezien, vooral rondom de bergvijver. Dit resulteerde in 1 territorium.

geldige waarnemingen				normbezoeken			minimaal binnen		fusie	
adult	paar	territorial	nest	migrant	1	2	3	seizoen	datum	afstand
-	X	X	X					2	1	20-8 t/m 5-7

Sovon

Zanglijster 5 territoria

Legenda:
Telgebied
Geldig territorium

Periode:
2025

Telgebied:
55645 Annas Hoeve Hilversum

De Zanglijster heeft er in het noordelijk deel een territorium bij gekregen (tov 2021).

geldige waarnemingen				normbezoeken			minimaal binnen		fusie	
adult	paar	territorial	nest	migrant	1	2	3	seizoen	datumgrens	afstand
-	-	X	X		1-12	13+			1	15-4 t/m 25-6

Sovon

Zwarte Kraai 4 territoria

Legenda:
Telgebied
Geldig territorium

Periode:
2025

Telgebied:
55645 Annas Hoeve Hilversum

De Zwarte Kraai is tijdens de meeste bezoeken waargenomen, waarvan 1 keer met nestmateriaal.

geldige waarnemingen				normbezoeken			minimaal binnen		fusie	
adult	paar	territorial	nest	migrant	1	2	3	seizoen	datumgrens	afstand
-	X	X	X						2	25-2 t/m 25-6

Sovon

Zwarte Specht 1 territorium

Legenda:
Telgebied
Geldig territorium

Periode:
2025

Telgebied:
55645 Annas Hoeve Hilversum

De Zwarte Specht is 2 keer waargenomen. Het nest is niet gelokaliseerd; gezien de fusieafstand zou het nest zich ook in het Laarder Wasmeer of op de Zuiderheide kunnen bevinden.

geldige waarnemingen				normbezoeken			minimaal binnen		fusie-afstand
adult	paar	territorial	nest	migrant	1	2	3	seizoen	
x	x	x	x					2	25-2 t/m 15-6

Sovon

Zwartkop 17 territoria

Legenda:
Telgebied
Geldig territorium

Periode:
2025

Telgebied:
55645 Annas Hoeve Hilversum

De territoria van de Zwartkop zijn aanzienlijk afgenomen. In 2021 waren dit er nog 27 tegenover 17 dit jaar. Aan de oostzijde is hun aantal meer dan gehalveerd: van 9 in 2021 naar 4.

geldige waarnemingen				normbezoeken			minimaal binnen		fusie-afstand
adult	paar	territorial	nest	migrant	1	2	3	seizoen	
-	-	x	x	ja	1-6	7-10	11+	1	10-4 t/m 15-7

Sovon

Natuurbrug zijde Anna's Hoeve (tellers Juun en Wobbe), 10 mei 2025
Foto: Doortje van Dijk

Bijlage 2 - Waarnemingen per ronde

	15-03	29-03	12-04	26-04	10-05	24-05	06-06	13-06	21-06	06-07	01-08		De 15 van de 67 het rood aangegeven soorten werden tijdens de rondes waargenomen, maar na de auto-clustering van SOVON leverden die geen territoria op.		
	06:08	05:41	06:08	05:40	05:16	04:55	04:44	20:15	06:04	06:00	14:00				
	09:56	09:24	09:43	09:05	09:03	09:16	07:07	21:49	08:41	08:53	15:00				
bezoeknr	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11				
Bezoektype	zonop	zonop	zonop	zonop	zonop	zonop	zonop	avond	ochtend	ochtend	dag	aantal autocluster territoria	totaal aantal waarnemingen	aantal niet bruikbare waarnemingen	
Aalscholver	2											0	2	2	
Blauwe Reiger	3	2	5	2	2	2	1	1	1			2	19	16	
Bonte Vliegenvanger					1	2	2					4	5	0	
Boomklever	8	13	14	1		3	1		1	1		13	42	2	
Boomkruiper	7	10	8	10	7	12	2	2	3	4		15	65	3	
Boomleeuwerik	1	1	5	2		1	1					2	11	3	
Boompieper			5	4	1	2			1	2		6	15	0	
Boomvalk				2	1	1	2		1	2		2	9	1	
Braamsluiper							1					1	1	0	
Buizerd	2			1	1	1	1					1	6	1	
Ekster	1	3	2	1	1	3	1	2	4			3	18	4	
Fitis			3	6	5	1	1		1			10	17	0	
Fuut	4	2	2	2	2	4	1		3			2	20	5	
Gaii	2	3	4	1	1	1	1		2	1		3	16	3	
Gekraagde Roodstaart				4	2	2	1					4	9	0	
Gierzwaluw									1			0	1	1	
Glanskop	1		5		1	1	1	1		1		4	11	2	
Goudhaan	1			1								1	2	1	
Goudvink					1							1	1	0	
Grasmus					1	3						3	4	0	
Grauwe Gans			1				1	1				1	3	1	
Groene Specht	1		1	1	1	1			1			1	6	0	
Groenling	1	1				1						1	3	2	
Grote Bonte Specht	10	7	9	5	6	7	4	2	8			10	58	2	
Grote Canadese Gans	1	1										0	2	2	
Grote Lijster					1							1	1	0	
Havik		1	1									0	2	2	

Bijlage 2 - Waarnemingen per ronde

	15-03	29-03	12-04	26-04	10-05	24-05	06-06	13-06	21-06	06-07	01-08		De 15 van de 67 het rood aangegeven soorten werden tijdens de rondes waargenomen, maar na de auto-clustering van SOVON leverden die geen territoria op.		
	06:08	05:41	06:08	05:40	05:16	04:55	04:44	20:15	06:04	06:00	14:00				
	09:56	09:24	09:43	09:05	09:03	09:16	07:07	21:49	08:41	08:53	15:00				
bezoeknr	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11				
Bezoektype	zonop	zonop	zonop	zonop	zonop	zonop	zonop	avond	ochtend	ochtend	dag	aantal autocluster territoria	totaal aantal waarnemingen	aantal niet bruikbare waarnemingen	
Heggenmus		2										2	2	0	
Holenduif				2		3	1		2			3	8	0	
Houtduif	5	5	5	4	3	3	6	4	8	6		12	49	1	
Huismus						1						0	1	1	
IJsvogel	1	1	1	2		2	1	2		1		1	11	3	
Kauw	1											0	1	1	
Kleine Bonte Specht	1				1							1	2	0	
Kleine Karekiet						1	1			1		1	3	2	
Kleine Plevier					1							0	1	1	
Koolmees	13	21	22	20	17	7	1	2	1			27	104	0	
Koperwiek	2											0	2	2	
Krakeend	3		1									0	4	4	
Kuifeend	1	2										0	3	3	
Kuifmees	1	4		1								4	6	0	
Meerkoet	12	11	10	9	7	11	6	6	7			11	79	2	
Merel	5 (1)	12	7	11	10	14	6	8	6			20	79	6	
Nijlgans		3	1	2	1	1	1					2	9	2	
Pimpelmees	9	18	27	19	14	6	1	1	6			27	101	0	
Putter	1	1					1			1		3	4	1	
Rietgors		1										0	1	1	
Roodborst	12	17	20	16	6	13	7	5	11	2		20	109	9	
Roodborsttapuit		1	2		3	3			2			3	11	0	
Scholekster		1							1			0	2	2	
Soepeend				1								0	1	1	
Sperwer											1	1	1	0	
Spreeuw					2	1						1	3	1	
Staartmees	1		1		1			1	1			1	5	3	

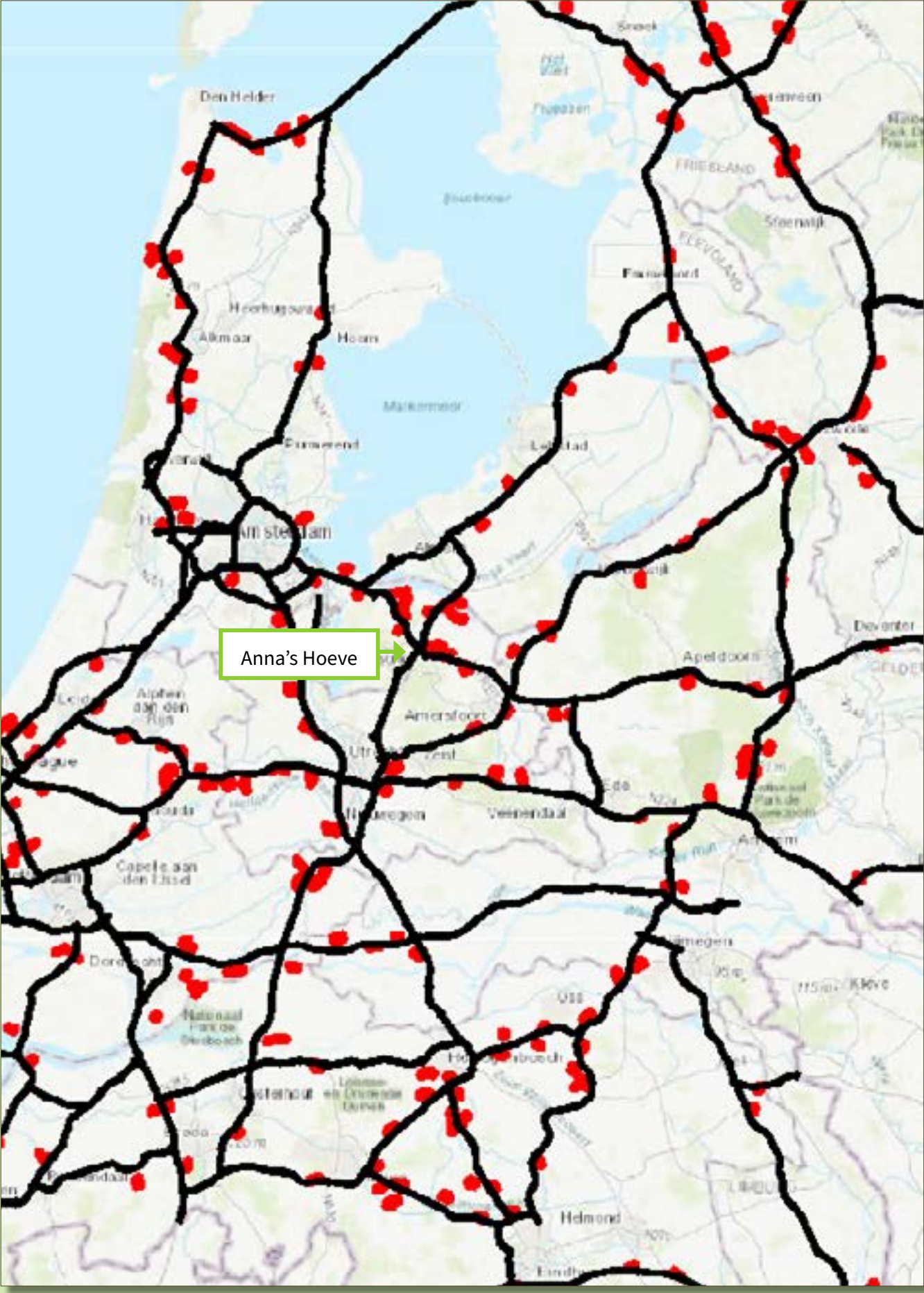
Bijlage 2 - Waarnemingen per ronde

	15-03	29-03	12-04	26-04	10-05	24-05	06-06	13-06	21-06	06-07	01-08		De 15 van de 67 het rood aangegeven soorten werden tijdens de rondes waargenomen, maar na de auto-clustering van SOVON leverden die geen territoria op.		
	06:08	05:41	06:08	05:40	05:16	04:55	04:44	20:15	06:04	06:00	14:00				
	09:56	09:24	09:43	09:05	09:03	09:16	07:07	21:49	08:41	08:53	15:00				
bezoeknr	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11				
Bezoektype	zonop	zonop	zonop	zonop	zonop	zonop	zonop	avond	ochtend	ochtend	dag	aantal autocluster territoria	totaal aantal waarnemingen	aantal niet bruikbare waarnemingen	
Tijftjaf	4	13	15	9	7	9	4	2	10	6		17	79	3	
Turkse Tortel						1						1	1	0	
Vink	13	13	14	12	12	14	8	8	12	4		21	110	5	
Vuurgoudhaan			1									0	1	1	
Waterhoen	1	3		3	2	1						3	10	1	
Wilde Eend	9	4	5	8	5	5	3	5	5	1		6	50	6	
Winterkoning	8	19	23	19	17	22	16	3	13 (1)	16		27	156	3	
Witgat					2							0	2	2	
Witte Kwikstaart		2	2		1	2						1	7	3	
Zanglijster		2	5	4	2		1		1			5	15	3	
Zwarte Kraai	8	1		1	1	2	1		1			4	15	4	
Zwarte Specht			1		1							1	2	0	
Zwartkop			4	12	14	11	1	1	7	4		17	54	1	
67 soorten, waarvan 52 broedvogels na autoclustering												334 territoria	1453 waarnemingen		
Zoogdieren															
Eekhoorn				2									2		
Haas					2								2		
Huiskat			1										1		
Konijn	1	2		5	31	25	10		2				76		
Mol							1						1		
Ree		1		1		2	1						5		
6 soorten															

Bijlage 3 - Ecologische Verbindingszones

Bijlage 4 - Snelwegenkaart broeddichtheden

Bijlage 5 - Geraadpleegde bronnen

Boeken

- Sovon Vogelonderzoek Nederland (2023). *Vogels tellen is goud!* Uitgave ter gelegenheid van haar vijftigjarig jubileum.
- van Aggelen, Kees e.a. (2004). *Anna's Hoeve. Klein gebied, groot verhaal.* Uitgave van de Vereniging tot Behoud van Anna's Hoeve en omgeving ter gelegenheid van haar twintigjarig jubileum.

Rapporten

- Rense, R. (2021). *Broedvogelinventarisatie Anna's Hoeve 2021* (VWG-rapport nr. 300). Vogelwerkgroep Het Gooi en Omstreken.
- van der Grift, E. A., Goossen, M., Jochem, R., & Henkens, R. (2014, 17 oktober). *Toetsing concept-inrichtingsvisie Anna's Hoeve (Definitief)*. Alterra, Wageningen Universiteit en Research Centrum.
- van Dijk, R. E., Morel, T., Zwerver, K., van Els, P., & Foppen, R. P. B. (2025). Road traffic has a consistent negative impact on breeding density of a wide range of bird species in different habitats. *Landscape Ecology*, 40, Article 118. <https://link.springer.com/content/pdf/10.1007/s10980-025-02100-5.pdf>

Websites

- BIJ 12 - Natuurtypen Nederland
<https://www.bij12.nl/onderwerp/natuursubsidies/index-natuur-en-landschap/natuurtypen/>
- Gebiedsbeschrijving Anna's Hoeve door Goois Natuurreservaat (2025, 20 november)
<https://gnr.nl/gebieden/annas-hoeve/>
- Google Earth (2025, 20 november)
<https://earth.google.com/web/>
- Goois Natuurreservaat - Beleid en plannen (2025, 20 november)
<https://gnr.nl/over-ons/beleid-en-plannen/>
- Locatie Hilversum - Anna's Hoeve op Waarneming.nl (2025, 12 december)
<https://waarneming.nl/locations/67/>
- Open Streep Map (2025, 20 november)
<https://www.openstreetmap.org/?#map=16/52.21938/5.21057>
- Sovon Vogelonderzoek - Tellen (2025, 20 november)
<https://www.sovon.nl/tellen>
- Sovon Vogelonderzoek - Broedvogelmonitoring (BMP) (2025, 20 november)
<https://www.sovon.nl/bmp>
- Sovon Vogelonderzoek - Vogelbalans (2025, 20 november)
<https://www.sovon.nl/vogelbalans>
- Vereniging Tot Behoud van Anna's Hoeve en Omstreken (2025, 20 november)
<https://annashoeve.nl/>
- Topotijdreis (2025, 20 november)
<https://www.topotijdreis.nl/satelliet/2024/@143163,470143,11.28>
- Vogelbescherming Nederland (2025, 20 november)
<https://www.vogelbescherming.nl/ontdek-vogels>
- Vogelwerkgroep Het Gooi en Omstreken - rapporten (2025, 20 november)
<https://vwggooi.nl/index.php/rapporten/>